

14 ביולי 2014

לכבוד	לכבוד	לכבוד
מר יהודה וינשטיין,	מר דני עפרוני,	מר משה יעלון,
היועץ המשפטי לממשלה	פרקליט צבאי ראשי	שר הביטחון
בפקס מס' 02-6467001	בפקס מס' 03-5694526	בפקס מס' 03-6976711

שלום רב,

הנדון: הקריאה לתושבים לפנות את בתיהם בצפון הרצועה מעוררת חשש לפגיעה נרחבת וקטלנית באוכלוסייה האזרחית ולפגיעות ברכושה

בלילה שבין יום שבת, 12.7.14, ליום ראשון, 13.7.14, החל הצבא לפזר כרוזים בצפון הרצועה, במיוחד באזור בית ליהיא, בהם הודיע על כוונתו לבצע התקפות מהאוויר באזור שסומן במפה שצורפה לכרוז. התושבים נדרשו לפנות את האזור ולצעוד לכיוון העיר ג'באליא, עד לשעה 12 בצהריים אתמול (13.7.14). בהודעה צויין שהפעולה אמורה להיות קצרה.

בהתבסס על מבצעים קודמים שניהל הצבא ברצועת עזה, ועל פעולות שנקטו לאחר הוראות פינוי מסוג זה, אנו, הארגונים החתומים מטה, מביעים חשש כבד כי הפעולות שהצבא מתכנן עלולות להביא לפגיעה קטלנית ונרחבת באזרחים ולפגיעות רבות ברכוש.

הצבא מחוייב לפעול לפי הוראות הפרוטוקול הראשון הנספח לאמנות ג'נבה, הנחשבות למשפט מנהגי, ובעיקר לפי סעיפים 51 עד 58. בעיקר, אנו מבקשים להצביע על הנקודות הבאות:

- חלוקת כרוזים והתראה מראש אינם הופכים כל פעולה צבאית באזור לכשרה לפי המשפט ההומניטארי הבינלאומי, במיוחד כאשר מדובר באוכלוסייה אזרחית. בנסיבות הקיימות היום ברצועת עזה – כאשר נראה כי אין אפשרות מעשית לפנות את האזור המיועד לתקיפה, כאשר הצבא מפציץ במקומות רבים אחרים ברצועה וכאשר התושבים כלואים בתוכה בלי כל אפשרות להימלט ממנה – קשה לראות כיצד ניתן לראות בחלוקת כרוזים התראה "אפקטיבית".

- בהתחשב בכך, חלוקת הכרוזים אינה מתירה לצבא להתייחס לאזור כאילו היה "סטריילי", להניח שלא נותרו בו אזרחים ולתקוף אתרים אזרחיים. לצבא אסור לצאת מנקודת הנחה שכל התושבים אכן עזבו את בתיהם, הנחה שעמדה ככל הנראה בבסיס פעולות רבות של הצבא במהלך מבצע "עופרת יצוקה" ושהביאה למותם של אזרחים רבים שכלל לא היו מעורבים בלחימה.

- התקפות מהאוויר על אזור מיושב עלולות לגרום להרס מסיבי של רכוש אזרחי ושל תשתיות אזרחיות וקיים חשש שלתושבים כלל לא יהיה לאן לחזור. המשפט ההומניטארי הבינלאומי קובע במפורש שאסור להתקיף רכוש אזרחי או תשתיות אזרחיות וההתייחסות אל האזור משל היה כולו מטרה צבאית היא אסורה. בנוסף, הרס נרחב של רכוש אזרחי משיקולים המוצגים כצופים פני עתיד, כפי שנעשה לקראת סוף מבצע "עופרת יצוקה", אסור אף הוא לחלוטין.

על פי המשפט ההומניטארי הבינלאומי הטענה לפיה לוחמים מטעם חמאס או ארגונים אחרים פועלים מתוך האוכלוסייה האזרחית, כשלעצמה, אינה הופכת את האוכלוסייה האזרחית והאתרים האזרחיים למטרות צבאיות שניתן לפגוע בהם. ישראל אינה יכולה לפטור עצמה מאחריות לפגיעה הקשה באזרחים שאנו עדים לה מאז תחילת המבצע הנוכחי (וגם בעבר) בטענה שחמאס וארגונים אחרים פועלים מתוך אוכלוסייה אזרחית או שהם משתמשים בתושבים כמגן אנושי.

האחריות לתקיפות שישראל מבצעת ברצועה מוטלת רק עליה, גם אם הארגונים הפלסטיניים פועלים בניגוד לחוק. פגיעות מכוונות באוכלוסייה האזרחית וברכוש מהוות הפרה חמורה של המשפט ההומניטארי הבינלאומי.

בכבוד רב,

שרון אברהם-ויס, מנכ"לית האגודה לזכויות האזרח בישראל, פקס : 03-5608165

חגי אלעד, מנכ"ל בצלם - מרכז המידע הישראלי לזכויות האדם בשטחים, פקס : 02-6749111

חסן ג'בארין, מנכ"ל עדאלה - המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל, פקס : 04-9503140

יונתן גר, מנכ"ל אמנסטי אינטרנשיונל - ישראל, פקס : 03-5250001

איתן דיאמונד, מנכ"ל גישה - מרכז לשמירה על הזכות לנוע, פקס : 03-6244130

רן כהן, מנכ"ל רופאים לזכויות אדם, פקס : 03-6873029

ד"ר ישי מנוחין, מנכ"ל הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל, פקס : 02-26432847

נטע פטריק, מנכ"לית יש דין, פקס : 03-5664228

דליה קרשטיין, מנכ"לית המוקד להגנת הפרט, פקס : 02-6276317